

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬ੍ਰਸੇਲਜ਼ ਦੌਰਾ (15-16 ਮਾਰਚ, 2026)

17 ਮਾਰਚ, 2026

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ, ਡਾ. ਐਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ (EU) ਦੇ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ (HRVP), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਜਾ ਕਾਲਾਸ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ 15-16 ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਬ੍ਰਸੇਲਜ਼, ਬੈਲਜੀਅਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੌਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ 77ਵੇਂ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਾਜਕੀ ਦੌਰੇ ਅਤੇ ਸਫਲ 16ਵੇਂ ਭਾਰਤ-EU ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ, ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਨਾਲ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2. ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਾਮਹਿਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਂਟੋਨੀਓ ਕੋਸਟਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਰਸੁਲਾ ਵਾਨ ਡੇਰ ਲੇਅਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀਆਂ ਨਿੱਘੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਾਲੀਆ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ-EU ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਭਾਰਤ-EU ਵਿਆਪਕ ਰਣਨੀਤਕ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭਾਰਤ-EU ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ, ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

3. EAM ਨੇ HRVP ਕੈਲਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ EU ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ EU ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਰੇਸ ਸ਼ੈਫਕੋਵਿਕ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। EAM ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2026 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-EU ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ FTA ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਨਲਾਕ ਕਰਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਨ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾ-ਅਧਾਰਤ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹਰੇ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ, ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। EAM ਨੇ EU ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ - ਇੱਕ ਭਾਵਨਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ EU ਹਮਰੁਤਬਾ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। EAM ਨੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ EU ਵਿਚਕਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਕਨਵਰਜੈਂਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, EAM ਨੇ EU HRVP ਕੈਲਾਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੁਵੱਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-EU ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉੱਚ ਰਣਨੀਤਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੇਤ ਮੁੱਖ ਗਲੋਬਲ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। EAM ਅਤੇ HRVP ਨੇ ਭਾਰਤ-EU ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸੰਵਾਦ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

5. EAM ਨੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਮਰੁਤਬਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੈਕਸਿਮ ਪ੍ਰੀਵੇਟ; ਸਾਈਪ੍ਰਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸਟੈਂਟੀਨੋਸ ਕੋਮਬੋਸ; ਜਰਮਨੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਹਾਨ ਵਾਡੇਫੁਲ; ਗ੍ਰੀਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਰਜੀਓਸ ਗੋਰਾਪੇਟ੍ਰਾਈਟਿਸ; ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼, ਸ਼੍ਰੀ ਟੌਮ ਬੇਰੋਂਡਸਨ; ਅਤੇ ਸਲੋਵਾਕੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਰਾਜ਼ ਬਲਾਨਾਰ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਗਤੀ, ਡੂੰਘੇ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ, ਭਾਰਤ-EU FTA ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਕਦਮ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ, ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਨਤਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੈਲਜੀਅਮ EAM-FM ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ।

6. EAM ਨੇ ਬ੍ਰੂਸੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

7. ਭਾਰਤ-EU ਸਬੰਧ ਨਵੇਂ ਰਣਨੀਤਕ ਗਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ 'ਟੂਵਰਡਜ਼ 2030: ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਰਤ-EU ਵਿਆਪਕ ਰਣਨੀਤਕ ਏਜੰਡਾ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਬ੍ਰੂਸੇਲਜ਼

17 ਮਾਰਚ, 2026